

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА ПРИ ТЕХНІЧНОМУ ПЕРЕОСНАЩЕННІ ФЕРМИ НА 600 КОРІВ

**Чигринов Є.І., д.с.-г.н., к.е.н., Чигринов Є.І., д.с.-г.н., к.е.н.,
Пономаренко О.В., к. е. н., доцент, Артеменко В.І.**
(Харківська державна зооветеринарна академія)

Одним з напрямків реконструкції тваринницької ферми на інноваційній основі є їх технічне переоснащення. Це пов'язано з тим, що машини і механізми, які застосовуються при будівництві, мають період фізичного зносу 7-10 років, а будівельні конструкції – близько 50 років. На молочнотоварній фермі Новоазовського району Донецької області нами було запропоновано і впроваджено технічне переоснащення корівників

На молочнотоварній фермі агроцеху №9 Новоазовського району Донецької області нами було запропоновано і впроваджено технічне переоснащення корівників із застосуванням доїльних установок в молокопровід УДМ-200 «Брацлавчанка», які випускає ВАТ «Брацлав» у м. Вінниця. У порівнянні з доїльними установками ДАС-2Б, що були в корівниках до реконструкції, нове обладнання дає можливість більше, ніж удвічі підвищити продуктивність праці і значно покращити якість молока. При цьому від початку доїння корів і до його закінчення молоко не має жодного контакту з повітрям приміщення. Молоко молокопроводом надходить у закриті танки-охолоджувачі, де воно охолоджується до 3-4°, і один раз на добу спеціальними машинами транспортується на молокопереробні підприємства.

На території ферми розташовано шість тваринницьких приміщень, які підлягають реконструкції і технічному переоснащенню. У корівниках поз. 1.2. з прив'язним утриманням корів, замість доїльних установок ДАС-2Б, монтується інша – УДМ-200 «Брацлавчанка», яка дає можливість молокопроводом транспортувати молоко в спеціальні танки-охолоджувачі, що установлені в приміщеннях по 320 голів. Вартість технічного переоснащення корівника №1 показана в табл. 1.

Таблиця 1. Розрахунок вартості реконструйованого корівника №1 на 320 місць

Найменування	Вартість, тис. грн.
Загальнобудівельні роботи:	
Демонтаж технологічного планування приміщення	20,00
Доїльна установка в молокопровід УДМ-200 «Брацлавчанка»	210,89
Монтаж обладнання	63,27
Разом	294,16

Залишкова вартість корівника з врахуванням зносу, індексована до ринкової вартості	2064,52
Вартість корівника після реконструкції	2358,68

Нове обладнання для доїння корів коштує 294,16 тис. грн., тобто додаткове технічне переоснащення збільшує її на 14,2%, а тому кінцева вартість приміщення становить 2358,68 тис. грн.

У приміщення корівника №2 розміщується 130 дійних, 78 сухостійних корів і 75 нетелів. Загальна вартість цього приміщення становить 2358,68 тис. грн., з них є у наявності та використовується у виробництві 2064,52 тис. грн. і вартість технічного переоснащення – 294,16 тис. грн.

У корівнику №3 розміщується пологове відділення на 72 корови, які знаходяться на прив'язному утриманні з 36 головами телят профілактичного періоду. Це приміщення не підлягає реконструкції.

Після технічного переоснащення загальна вартість основних об'єктів складає 64,6%, а допоміжних об'єктів, які є в наявності та використовуються у виробництві (навіси для сіна, силосу і сінажосховища, трансформаторна підстанція, водонапірні башти і артскважини, авто ваги, приміщення для загально фермської техніки, пункт ветеринарної медицини з ізолятором, санпропускник, майданчик для обробки худоби, естакада для навантаження і розвантаження худоби, пожежні резервуари, дезбар'єри, гноєсховища, огорожа) – 35,4%.

Технологічний процес на фермі забезпечують загально фермські машини і обладнання вартістю 730 тис. грн. Один кормороздавач-змішувач з комп'ютеризованою системою складання семи рецептів раціонів для різних статево-вікових груп худоби забезпечує змішування компонентів і роздавання на кормові столи монокорму в усі тваринницькі приміщення. Чотири тракторні причепи 2 ПТС-4М забезпечують накопичення гною біля приміщення і щоденне транспортування його до гноєсховища. Всі транспортні роботи виконуються за допомогою двох тракторів МТЗ-80. Два навантажувачі різних типів виконують роботи, пов'язані із забезпеченням худоби кормами, соломом на підстилку та вивезенням гною на поля.

Один автомобільний кормовіз типу ЗСК-10 привозить комбікорми з комбікормового заводу на ферму. На майданчику для обробки худоби розміщують один станок для ветеринарних процедур і заходів. Якість молока визначається сучасним аналізатором «Екомілк».

Економічна ефективність виробництва молока при технічному переоснащенні ферми визначається шляхом розрахунку собівартості виробництва молока як основного товарного продукту, гною як побічної продукції і телят при народженні; ринкової вартості молока в залежності від його якості. Визначається рентабельність виробництва, окупність капітальних вкладень у технічне переоснащення. При розрахунку собівартості враховується штат працівників ферми, оплата праці, нарахування на заробітну плату, вартість кормів, витрати на засоби захисту тварин, вартість паливо-мастильних

матеріалів і електроенергії, відрахування на амортизацію основних засобів виробництва і обладнання, витрати на поточний ремонт, інші прямі витрати.

Впровадження інноваційної технології, до якої можна віднести доїння корів при прив'язному утриманні за допомогою установок УДМ-200 в молокопровід «Брацлавчанка», дає можливість більше ніж удвічі підвищити продуктивність праці операторів по догляду за коровами, отримувати, зберігати і реалізовувати молоко високої якості. Якщо до технічного переоснащення ферми один оператор обслуговував 25 корів, то після нього навантаження збільшилось до 80 корів. До переоснащення приміщення доїння корів відбувалося за допомогою установок ДАС-2Б, при цьому з доїльних апаратів молоко поступало у відра, а потім оператор переливав його у молочні фляги, які візком перевозив до молочарні корівника. При такій технології виробництва порушувались санітарні умови отримання високоякісної продукції, тому що молоко двічі стикалось із забрудненим повітрям корівника і реалізовувалося низькою якістю.

Після впровадження прогресивної для прив'язного утримання корів технології доїння у молокопровід молоко з моменту підключення доїльного апарату до вимені транспортується безпосередньо в танк-охолоджувач, де його температура знижується до 3-4°.

Нами зроблені розрахунки собівартості виробництва молока при поетапному підвищенні продуктивності корів з 5000 кг до 6000 і 7000 кг на корову. Ринкову вартість реалізованого молока брали на рівні 300, 350 і 400 грн. за 1ц.

У структурі собівартості 1ц молока значне місце займають витрати на корми. На першому етапі вони складають 78,0%, з підвищенням продуктивності корів питома вага їх зростає до 79,3% і до 81,4%. Заробітна плата в структурі витрат складає 5,7%, відрахування на соціальні заходи – 1,3%, ветеринарне обслуговування тварин – 1,9%, паливо-мастильні матеріали – 3,2%, амортизацію основних засобів та обладнання – 4,4%, поточний ремонт – 1,8%, інші матеріальні витрати – 1,1%.

Таблиця 2. Загальні експлуатаційні витрати по фермі на 600 корів, тис. грн.

Статті витрат	Надій молока на корову, кг		
	5000	6000	7000
Заробітна плата	538,21	538,21	538,21
Відрахування на соціальні заходи	123,36	123,36	123,36
Корми	7339,77	8137,83	9533,54
Ветеринарне обслуговування тварин	182,80	182,80	182,80
Паливо-мастильні матеріали	301,40	301,40	301,40
Електроенергія	245,75	293,00	340,25
Амортизація основних засобів	413,74	413,74	413,74
Поточний ремонт	165,50	165,50	165,50
Інші матеріальні витрати	99,95	104,76	109,58
Експлуатаційні витрати всього	9410,48	10260,60	11708,38
Вартість телят при народженні	1518,57	1684,86	1948,91

Вартість побічної продукції	364,15	364,15	364,15
Витрати на збут (2% від експлуатаційних витрат)	188,21	205,21	234,17
Повна собівартість товарної продукції	7715,97	8416,80	9629,49
З них молока	6172,78	6733,44	7703,59
Приросту живої маси	1543,19	1683,36	1925,90
Собівартість 1ц, грн.: молока	205,76	187,04	183,42
приросту живої маси	1857,83	2026,60	2318,60
живої маси телят при народженні	7488,00	8308,00	9610,00

Економічна ефективність виробництва молока при технічному переоснащенні ферми на 600 корів наведена в табл. 3. Як видно з даних таблиці, при освоєнні потужностей усі виробничі та економічні показники стають кращими, ніж до впровадження новітньої технології доїння корів. При постійній чисельності працюючих на фермі (25 людей) в залежності від продуктивності корів затрати праці коливаються в межах 1,24-1,74 люд.-год.

Таблиця 3. Економічна ефективність виробництва молока при технічному переоснащенні ферми на 600 корів

Показник	До технічного переоснащення	Етапи освоєння потужностей		
		I	II	III
Поголів'я корів	421	600	600	600
Надій молока на 1 корову, кг	4588	5000	6000	7000
Валове виробництво молока, ц	19316	30000	36000	42000
Товарність молока, %	87,7	95,6	96,3	96,9
Затрати кормів на 1ц молока, ц корм.од.	1,25	1,19	1,14	1,11
Затрати праці на 1ц молока, люд.- год.	2,45	1,74	1,45	1,24
Чисельність працюючих, чол.	19	25	25	25
Вартість основних фондів, тис. грн.	8373,57	9030,25	9030,25	9030,25
Питомі капіталовкладення на 1 корову, грн.	19890	15050	15050	15050
Окупність додаткових капіталовкладень, років (за реалізаційною ціною 1ц молока 400 грн.)	-	0,14	0,10	0,08
Собівартість 1ц молока, грн.	210,79	205,76	187,04	183,42
Рентабельність виробництва молока за реалізаційною ціною 400 грн. за 1ц і приросту живої маси, %	-4,5	51,1	66,7	74,0

Рентабельність виробництва молока за ціною реалізації 400 грн. за 1ц і приросту живої маси на першому етапі становить 51,1%, із зростанням продуктивності вона збільшується до 74,0%. До реконструкції виробництво на фермі було збитковим.

Отже, технічне переоснащення ферми на 600 корів, яке полягає у впровадженні новітньої технології машинного доїння корів на установках «Брацлавчанка» при прив'язному утриманні тварин значно підвищує економічну ефективність виробництва молока.

Аннотация

Эффективность производства молока при техническом переоснащении фермы на 600 коров

Чигринов Е.И., Пономаренко О.В., Артеменко В.И.

Одним из направлений реконструкции животноводческой фермы на инновационной основе является их техническое переоборудование. Это связано с тем, что машины и механизмы, которые применяются при строительстве, имеют период физического износа 7-10 лет, а строительные конструкции – около 50 лет. На молочнотоварной ферме Новоазовского Района Донецкой области нами было предложено и внедрено техническое переоснащение коровников

Abstract

Production efficiency of milk at technical re-equipment of a farm on 600 cows

E.Chigrinov, O.Ponomarenko V. Artemenko

One of directions of reconstruction of a cattle-breeding farm on an innovative basis is their technical re-equipment. It is connected by that cars and mechanisms which are applied at building, have the period of physical deterioration of 7-10 years, and building designs – about 50 years. On dairy-commodity farm it was offered to a farm of the New Azov Area of Donetsk area and technical re-equipment of cowsheds is introduced